

Sygn. akt VI Gz 15/17

POSTANOWIENIE

Dnia 1 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Walus - Rząsa

Sędziowie: SO Anna Harmata

SO Marta Zalewska (spr.)

Protokolant: sekretarz Agnieszka Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2017 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. M.-R. -P.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda P. M.-R. -P. na pkt II postanowienia Sądu Rejonowego w Przemyślu V Wydziału Gospodarczego z dnia 15 listopada 2016 r., sygn. akt V GC 610/16

postanawia:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 listopada 2016r Sąd Rejonowy w Rzeszowie, V Wydział Gospodarczy, sygn. akt V GC 610/16 umorzył postępowanie (pkt 1) oraz zwrócił powodowi kwotę 151 zł tytułem połowy opłaty od pozwu.

W pisemnych motywach podał ,że powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew co skutkowało umorzeniem postępowania na podstawie art. 355 kpc. Skoro cofnięcie pozwu nastąpiło po wysłaniu jego odpisu stronie pozwanej powodowi należy się zwrot połowy opłaty sądowej od pozwu po myśli art. 79 ust 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 28.07.2005r o kosztach sądowych w sprawach cywilnych .

Powyższe orzeczenie zaskarżył powód w zakresie pkt 2. Zarzucił mu obrazę art.79 ust1pkt 1 lit. h w/w ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

poprzez jego niezastosowanie , gdyż postępowanie zakończyło się zawarciem ugody przed rozpoczęciem rozprawy. Opierając się na tych zarzutach wniósł o zmianę pkt 2 zaskarżonego postanowienia poprzez zwrot powodowi uiszczonej opłaty od pozwu oraz o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego od pozwanego na swoją rzecz.

Sąd Okręgowy, mając na uwadze powyższe, zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Mając na uwadze treść zarzutów podniesionych w zażaleniu należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 79 ust. 1 pkt 1 h ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd z urzędu zwraca całą uiszczoną opłatę od pisma wszczynającego postępowanie w pierwszej instancji, jeżeli postępowanie zakończyło się zawarciem się ugody przed rozpoczęciem rozprawy przed sądem pierwszej instancji. Wprawdzie ustawodawca w treści tego przepisu nie określa, o jaką ugodę chodzi: sądową, przed mediatorem czy pozasądową, w pkt 2 i 3 jednak tegoż przepisu wyraźnie już odróżnia i odrębnie reguluje sytuacje w przypadku ugody przed mediatorem po rozpoczęciu rozprawy: zwrot $\frac{3}{4}$ opłaty, w przypadku ugody sądowej po rozpoczęciu rozprawy: $\frac{1}{2}$ opłaty. Wykładnia zatem systemowa wskazuje, iż w pkt 1 w/w przepisu chodzi wyłącznie o ugodę przed mediatorem, bowiem ugoda sądowa nigdy nie zostanie zawarta przed rozpoczęciem rozprawy.

(podobnie SO w Toruniu w postanowieniu z dnia 12.09.2016r, sygn. akt VI Gz 149/16 oraz SO w Rzeszowie w postanowieniu z dnia 23.12.2016r. sygn. akt VI Gz 286/16). Zważyć należy, iż w przedmiotowym przepisie pkt h mowa o sytuacji, gdy postępowanie zakończyło się zawarciem ugody. Postępowanie nigdy nie zakończy się w przypadku zawarcia ugody pozasądowej. W przypadku ugody pozasądowej aby doszło do umorzenia postępowania, czyli jego zakończenia w myśl pkt h powód musi cofnąć pozew – co miało miejsce w tej sprawie. Dlatego przepis pkt h nie jest lex specialis do pkt b art. 79. 1. Oba te przepisy muszą być uznane za równorzędne, bowiem regulują odmienne stany faktyczne, na co wskazuje również równorzędne ponumerowanie tych sytuacji faktycznych. Jeżeli zatem postępowanie zakończyło się cofnięciem pozwu, niezależnie z jakiej przyczyny, to zastosowanie znajduje przepis ust. 1 pkt 1 b lub 3a, jeżeli natomiast doszło do ugody przed mediatorem, to zastosowanie znajduje odpowiednio ust. 1 pkt 1h lub 2a. Jest to wykładnia spójna wewnątrznie nie tylko z całym przepisem art. 79, ale również z art. 355 par 2 in fine kpc, który stanowi o umorzeniu postępowania, czyli jego zakończeniu właśnie w przypadku zawarcia ugody przed mediatorem, którą zatwierdził sąd.

Wypada również stwierdzić, że taki był cel zmiany przepisu art. 79 w/w ustawy, która weszła w życie razem z całą reformą postępowania mediacyjnego. Zadaniem tej nowelizacji było zachęcenie podsądnych do korzystania z mediacji zarówno sądowej jak i pozasądowej i m.in. dlatego wprowadzono jeszcze większą korzyść fiskalną dla stron w postaci zwrotu całej opłaty w przypadku zawarcia ugody mediacyjnej przed rozprawą, a $\frac{3}{4}$ po rozpoczęciu rozprawy, a nie jak to było dotychczas: zawsze $\frac{3}{4}$ w przypadku ugody mediacyjnej niezależnie od stanu zaawansowania postępowania. W tym aspekcie były wskazywane w uzasadnieniu projektu argumenty do zmiany treści art. 10 kpc. Ich wspólnym celem było, aby sądy propagowały i nakłaniały strony do zawarcia ugody w postępowaniu mediacyjnym, co od 01.01.2016r jest już obowiązkiem sądu (art. 10 kpc w zw. z art. 201 par 2²kpc).

Przy ocenie powyższego należy również mieć na uwadze, że zawarcie ugody w rozumieniu art. 10 kpc może nastąpić przed wytoczeniem powództwa w postępowaniu pojednawczym (art. 184 -186 kpc), po wytoczeniu powództwa przed sądem (art. 223 kpc) oraz przed sądem arbitrażowym: te są ugodami sądowymi oraz przed lub po wytoczeniu powództwa w drodze mediacji przed mediatorem (art. 183¹ - 183¹⁵ kpc). Również te uregulowania odnoszące się do ugód sądowych oraz przed mediatorem przemawiają za wykładnią art. 79 ust 1 pkt h w/w ustawy, jaką przedstawiono powyżej.

Na koniec tych rozważań należy zauważyć, że przyjęcie takiej koncepcji, jaką prezentuje powód, mogłoby doprowadzić do przypadków obchodzenia prawa poprzez twierdzenia strony powodowej o zawarciu ugody pozasądowej, bez faktycznego jej zawarcia lub fikcyjnego zawierania ugód pozasądowych jedynie celem odzyskania całej opłaty sądowej od pozwu / wniosku.

Reasumując należy stwierdzić, że skoro powód cofnął pozew po jego wysłaniu stronie pozwanej zachodziły przesłanki do zwrotu opłaty od pozwu w oparciu o art. 79.1 pkt 3 a Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, co słusznie zastosował Sąd I instancji.

Z tych też względów zażalenie powoda podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 par 2 kpc.